

E F N I S Y F I R L I T

I.	Inngangur	2
II.	Helstu niðurstöður	3
III.	Athugasemdir við einstakar deildir	10
IV.	Starfsemi og hlutverk Ríkisútvarpsins	16
V.	Stjórnskipulag	17
VI.	Fjármál Ríkisútvarpsins	32
VII.	Starfsmannamál	43

Fylgiskjöl

- 1 Auglýsingatekjur sjónvarps- og hljóðvarps 1985 - 1987.
- 2 Rekstrarafkoma hljóðvarps- og sjónvarps 1985 -1987.
- 3 Samanburður auglýsingatekna og afnotagjalda 1985 - 1987.
- 4 Verðbreytingar sjónvarpsauglýsinga (60 sek.)
- 5 Verðbreytingar á lesnum auglýsingum 1986 - 1988.
- 6 Sameiginlegur rekstrarreikningur fyrstu fjóra mánuði ársins 1988.
- 7 Starfsmannaskrá Ríkisútvarpsins.

I. INNGANGUR

Í 9. grein laga nr. 12/1986 um Ríkisendurskoðun segir að Ríkisendurskoðun geti framkvæmt stjórnarsýsluendurskoðun hjá ríkisfyrirtækjum, en í slíkri endurskoðun felst að könnuð sé meðferð og nýting á ríkisfé. Skal stofnunin vekja athygli hlutaðeigandi stjórnvalda á því sem úrskaiðis fer í rekstri og gera tillögur um úrbætur.

Ríkisendurskoðun hefur á grundvelli framangreinds lagaákvæðis framkvæmt stjórnarsýsluendurskoðun hjá Ríkisútvarpinu að höfðu samráði við menntamálaráðherra og útvarpsstjóra. Meginniðurstöður athugunar Ríkisendurskoðunar koma fram í kafla II í skýrslu þessari.

Stjórnarsýsluendurskoðunin fólst meðal annars í því, að gerð var athugun á framkvæmd gildandi stjórnskipulags hjá Ríkisútvarpinu. Ennfremur voru skoðaðar þær verklagsreglur sem viðhafðar eru við úrvinnslu einstakra verkefna. Þá var rætt við fjölmarga starfsmenn Ríkisútvarpsins um viðhorf þeirra til starfs síns og stofnunarinnar. Að lokum er gerð grein fyrir fjárhagsstöðu Ríkisútvarpsins síðustu tvö árin.

Í skýrslu þessari bendir Ríkisendurskoðun á atriði sem betur mega fara í skipulagi og rekstri Ríkisútvarpsins. Við þá athugun sem Ríkisendurskoðun hefur framkvæmt hjá Ríkisútvarpinu hefur komið í ljós að margir þættir í rekstri Ríkisútvarpsins eru framkvæmdir af fyllstu hagsýni. Ennfremur hefur að undanfögnu verið unnið að endurbótum á ýmsum sviðum hjá Ríkisútvarpinu sem hafa og munu skila árangri.

II. HELSTU NIÐURSTÖÐUR

Hlutverk Ríkisútvarpsins

Í lögum um Ríkisútvarpið nr. 68/1985 er hlutverki stofnunarinnar m.a. lýst þannig:

Ríkisútvarpið skal leggja rækt við íslenska tungu, sögu þjóðarinnar og menningararfleifið. Þá skal Ríkisútvarpið halda í heiðri lýðræðislegar grundvallarreglur og mannréttindi og frelsi til orðs og skoðana.

Ríkisútvarpið skal m.a. veita almenna fréttapjónustu og vera vettvangur fyrir mismunandi skoðanir. Það skal flytja fjölbreytt skemmtiefni. Sérstaklega skal þess gætt að hafa fjölbreytt efni við hæfi barna.

Ríkisútvarpið skal flytja efni m.a. á sviði lista og bókmennta, vísinda og sögu auk tónlistar.

Ríkisútvarpið skal senda út til alls landsins og næstu miða tvær hljóðvarpsdagskrár og minnst eina sjónvarpsdagskrá árið um kring.

Ríkisútvarpið skal stefna að því að koma upp aðstöðu til dagskrárgerðar og hljóðvarps í öllum kjördæmum landsins.

Ríkisútvarpið skal starfrækja fræðsluútlit í samvinnu við fræðslufirvöld og skal veita til þess fé á fjárlögum.

Almennt má segja að starfsemi Ríkisútvarpsins sé í samræmi við markmið (lög) stofnunarinnar.

Hins vegar hefur Ríkisútvarpið ekki náð því takmarki að koma upp aðstöðu til dagskrárgerðar og hljóðvarps í öllum kjördæmum landsins, en nú starfrækir stofnunin svæðisútlit í 2 kjördæmum.

Þá hefur Ríkisútvarpinu ekki verið skapaður fjárhags-
grundvöllu
r til
fjár-
festingar
og
endurnýjun
ar
dreifikerf
is sem nær
til alls
landsins,
þannig að
ákvæði
laga um

Ríkis-
 útvarpið,
 sem segir
 að það
 skuli
 senda út
 til alls
 landsins
 og næstu
 miða tvær
 hljóðvarps
 - og eina
 sjónvarps-
 dagskrá,
 hefur ekki
 náð fram
 að ganga.

Stjórnskipulag

Ríkisútvarpið er sjálfstæð stofnun í eigu íslenska ríkisins.

Ríkisútvarpið starfar undir stjórn útvarpsstjóra í fjórum deildum, þ.e. hljóðvarpsdeild, sjónvarpsdeild, tæknideild og fjármáladeild. Framkvæmdastjóri er fyrir hverri deild. Í útvarpslögum nr. 68/1985 kemur hins vegar fram að Ríkisútvarpið starfar í þremur deildum með framkvæmdastjóra fyrir hverri deild. Tæknideild er undanskilin í lögnum, en með skipulagsbreytingu voru tæknideildir Ríkisútvarpsins sameinaðar eftir að útvarpslögin tóku gildi.

Samkvæmt skipuriti stofnunarinnar heyrir starfsmannahald til skrifstofu útvarpsstjóra, en við þetta viðfangsefni starfar aðeins einn starfsmaður. Ríkisendurskoðun telur að nauðsyn beri til að styrkja þessa starfsemi hjá Ríkisútvarpinu og bendir á í því sambandi að fjöldi starfsmanna stofnunarinnar er u.þ.b. 370. Ennfremur telur Ríkisendurskoðun það samrýmast betur stjórnskipulagi stofnunarinnar að þessum málaflokki væri komið fyrir sem hluta af starfsemi fjármáladeildar.

Ríkisendurskoðun telur að efla beri yfirstjórn fjármála hjá Ríkisútvarpi frá því sem nú er. Í því sambandi bendir Ríkisendurskoðun á að hagdeild stofnunarinnar, sem á að vera mikilvægur þáttur í yfirstjórn fjármáladeildar, er nánast óvirk. Innheimtudeild sinni hlutverki sínu illa, sem leiðir til verulegs tekjumissis hjá stofnuninni. Bókhald er fært

eftir óstaðfestum gögnum í mörgum veigamiklum atriðum og sinnir bókhaldsdeild ekki sjálfsögðum eftirlitsþáttum svo sem afstemmingum.

Að áliti Ríkisendurskoðunar hefur Ríkisútvarpið í of ríkum mæli leitað eftir ráðgjafapjónustu utan stofnunarinnar og að ráðgjafarnir hafi oft á tíðum tekið að sér dagleg viðfangsefni sem vinnast ættu af starfsmönnum stofnunarinnar. Ástæða til þessa er m.a. sú að ekki hefur tekist að ráða til stofnunarinnar fólk með sérþekkingu á þessu sviði. Þetta á einkum við um fjármálaráðgjöf og verkefni á sviði tölvumála.

Ríkisendurskoðun telur að ekki sé nægileg festa fyrir hendi hjá yfirstjórn sjónvarpsins. Þetta kemur m.a. fram í því að einstakir yfirmenn deilda og yfirstjórn vinna ekki alltaf að sameiginlegum markmiðum. Þetta hefur meðal annars orðið til þess að ágreiningsmál hafa ekki verið leyst í tíma.

Unnið er að endurskipulagningu á stjórnskipulagi stofnunarinnar og telur Ríkisendurskoðun nauðsynlegt að flýta þeirri vinnu með það í huga að brátt verði öll starfsemin komin undir sama þak. Í því sambandi bendir Ríkisendurskoðun á möguleika á aukinni samvinnu hljóðvarps og sjónvarps, einkum á sviði fréttu, dagskrárgerðar, tónlistar og skrifstofuhalds.

Starfslýsingar og skráðar reglur um framkvæmd einstakra starfa eru yfirleitt ekki fyrir hendi hjá stofnuninni. Afleiðingin er sú að boðmiðlun er veik og kemur það m.a. fram í því að upplýsingar berast seint og illa innan stofnunarinnar. Ennfremur er bent á að starfsmenn vita ekki í öllum tilvikum hver þeirra næsti yfirmaður er.

Fjármál

Fjárhagsstaða Ríkisútvarpsins er mjög veik um þessar mundir, sem er afleiðing þess að það hefur verið rekið með verulegum halla síðastliðin tvö ár; nemur hann á verðlagi ársins 1988 um 400 milljónum króna. Meginskýringu á bágrri rekstrarstöðu má einkum rekja til þess að þegar Ríkisútvarpið missti einkaleyfi á útvarpsrekstri á árinu 1986, leiddi það til verulegs samdráttar í auglýsingtekjum hjá stofnuninni. Sú fjárhæð, sem tapast hefur á tveimur síðustu árum miðað við árið 1985, nemur um 326 milljónum króna á mars- verðlagi ársins 1988. Þá voru afnotagjöld ekki hækkuð á tímabilinu 1. janúar 1986 til 1. júlí 1987, en á þeim tíma varð verðlagshækkun hér á landi um 30%. Á umræddu tímabili var ákveðið að auka dagskrá hljóðvarps- og sjónvarps um helming frá því sem áður var.

Á árinu 1986 komu til framkvæmda lög um Menningarsjóð útvarpsstöðva sem áttu meðal annars að leiða til þess að tilkostnaður Ríkisútvarpsins vegna reksturs

Sinfóníuhljómsveitar Íslands yrði lægri en áður var. Þetta markmið hefur ekki náð fram að ganga, þar sem Ríkisútvarpið hefur eitt útvarps- og sjónvarpsstöðva verið látið bera sinn fyrri hlut í rekstrarkostnaði Sinfóníuhljómsveitar Íslands.

Talið er að reglugerðarbreyting á innheimtu afnotagjalda sem gerð var á árinu 1983, þar sem ákveðið var að eitt útvarpsgjald skyldi greitt fyrir afnot hversrar fjölskyldu á sama heimili, hafi leitt til verulegs tekjumissis hjá Ríkisútvarpinu.

Þá hefur yfirstjórn Ríkisútvarpsins ekki tekist að halda rekstrargjöldum innan fjárhagsáætlunar og/eða grípa til nauðsynlegra aðhaldsaðgerða til að mæta þeim samdrætti í tekjum, sem stofnunin hefur orðið fyrir tvö síðastliðin ár.

Vegna erfiðrar fjárhagsstöðu Ríkisútvarpsins greip stofnunin til þess ráðs að gera svonefnda fjármögnunar- og kaupleigusamninga á árunum 1985 til 1987 að fjárhæð 188 milljónir króna m.v. marsverðlag ársins 1988. Einn af samningum þessum felur í sér sölu og síðan endurleigu á tækjabúnaði stofnunarinnar að fjárhæð um 60 milljónir króna. Ríkisútvarpið gerði þessa samninga með samþykki menntamálaráðuneytisins. Ríkisendurskoðun telur að stofnanir ríkisins hafi ekki heimildir til að leysa fjárhagsvanda sinn með slíkum hætti.

Greiðslustaða stofnunarinnar er afar slæm. Kemur það

m.a.
fram
í að-
lausa
skuld
ir í
mars
1988
voru
um
350

milljónir króna, þar af yfirdráttur á hlaupareikningi 130 milljónir króna eða um 30 milljónir króna umfram yfirdráttarheimild. Skuld við launadeild var um 176 milljónir króna og Póst og síma um 30 milljónir króna.

Ríkisendurskoðun telur mikilvægt að staðið verði við þau markmið sem fram komu í greinargerð með fjárlagafrumvarpi og Alþingi hefur samþykkt til að leysa núverandi fjárhagsvanda Ríkisútvarpsins og að þau náist fram með bættri rekstrarafkomu stofnunarinnar næstu 2 - 3 árin.

Ríkisendurskoðunin bendir ennfremur á mikilvægi þess að stofnun sem Ríkisútvarpið býi við meiri festu hvað varðar ákvarðanir stjórnvalda um tekjuöflun, þannig að allar

áætlanir geti orðið sem markvissastar og reynst raunhæf stjórnunartæki.

Húsnæðismál

Á árinu 1987 flutti hljóðvarpið starfsemi sína að Efstaleiti 1. Hins vegar er sjónvarpið ennþá með aðsetur að Laugavegi 176. Ljóst er að verulegt óhagræði felst í því að starfsemi Ríkisútvarpsins er enn á tveimur stöðum. Kemur það meðal annars fram í auknum rekstrarútgjöldum. Í því sambandi má benda á að ekki næst eðlileg samvinna sjónvarps og hljóðvarps á ýmsum sviðum, þá rekur Ríkisútvarpið tvö mótuneyti og tvöfalda símaþjónustu. Flutningur sjónvarpsins að Efstaleiti myndi gera alla yfirstjórn auðveldari og markvissari. Ýmisleg sameiginleg þjónusta og upplýsingamiðlun yrði einfaldari, fljótvirkari og kostnaðarminni.

Samkvæmt áætlunum kostar um 350 milljónir króna að koma upp aðstöðu fyrir sjónvarp að Efstaleiti 1 og flytja starfsemi þess þangað. Sem hluti af þessum kostnaði kæmi söluandvirði húseignarinnar að Laugavegi 176, en fasteignamat hússins er nú um 220 milljónir króna. Ríkisendurskoðun telur mikilvægt að ef koma eigi á skilvirkri daglegri stjórnun hjá Ríkisútvarpinu og frekari hagræðingu í rekstri, þurfi stofnunin að sameinast í hinu nýja útvarpshúsi sem fyrst.

Bygging hins nýja útvarpshúss hefur verið fjármögnuð með framlögum úr framkvæmdasjóði Ríkisútvarpsins. Árið 1986 naut sjóðurinn tekna af aðflutningsgjöldum hljóðvarps- og sjónvarpstækja. Með lánsfjárlögum 1987 og 1988 var ákveðið að stofnunin fengi ekki lengur tekjur af þessum aðflutningsgjöldum, en samkvæmt upplýsingum fjármálastjóra Ríkisútvarpsins voru tekjur þessar áætlaðar 250 milljónir króna árið 1987.

Með þessari ákvörðun hefur möguleiki Ríkisútvarpsins til að ljúka húsbyggingu sinni við Efstaleiti versnað verulega. Eingöngu 10% af brúttótekjum stofnunarinnar munu ganga til nýbyggingar, tækjakaupa og dreifikerfis, sem er 141 milljón króna skv. fjárlögum 1988.

Almennar athugasemdir

Útvarpsráð

Í 21. gr. útvarpslaga er kveðið á um að útvarpsráð skuli vera umsagnaraðili hvað varðar ráðningu starfsfólks - dagskrár.

Ríkisendurskoðunin varpar fram þeirri spurningu hvort ekki eigi að hafa sömu reglu um ráðningu þessara starfsmanna og er um aðra starfsmenn stofnunarinnar, það er að hin daglega yfirstjórn Ríkisútvarpsins fari með þau mál að öllu leyti.

Áætlanagerð

Ríkisendurskoðun telur að þrátt fyrir að mikilvægur áfangi hafi náðst hjá Ríkisútvarpinu við gerð fjárhagsáætlana skorti enn á að áætlanir séu það stjórnþæki sem nauðsynlegt er. Þá telur Ríkisendurskoðun þýðingarmikið að áætlun um dagskrárgerð sé efld frá því sem nú er, sérstaklega með tilliti til betri nýtingar á aðstöðu hjá tæknideild, vinnu framleiðsludeilda og markvissari innkaupa á dagskrárefni. Hins vegar hefur fjárhagsleg óvissa af hálfu framkvæmdavaldsins varðandi gjaldskrár oft gert stofnuninni erfitt um vik við framkvæmd áætlana.

Skráning og upplýsingar

Ríkisendurskoðun telur nauðsynlegt að fram fari hjá Ríkisútvarpinu heildarúttekt á nytsemi þess að skrá innri upplýsingar hjá stofnuninni. Svo virðist sem sumt af því verki, sem nú er verið að vinna, hafi lítinn eða engan tilgang. Í því sambandi má meðal annars nefna skráningu hjá tónlistadeild og aðalskrifstofum.

Innheimtakerfi

Ríkisendurskoðun vísar til skýrslu sem stofnunin gerði nýlega um innheimtakerfi hjá Innheimtudeild Ríkisútvarpsins. Þar kemur meðal annars fram að eftirlitsþættir kerfisins eru ófullnægjandi og að hvorki séu fyrir hendi kerfislýsingar né notendahandbók. Þá er ennfremur lagt til að verklagsreglur varðandi innheimtu vanskilaskulda verði endurskoðaðar. Talið er að sú stofnskrá, sem innheimta afnotagjalda grundvallast á, sé ekki fullnægjandi.

Tölvuvæðing

Tölvuvæðing hjá Ríkisútvarpinu hefur í mörgum veigamiklum atriðum mistekist þrátt fyrir mikinn tilkostnað.

Ríkisendurskoðun telur að heildarstefnu hafi skort í þessum málaflokki hjá Ríkisútvarpinu; það hafi ekki aflað sér nægilegrar þekkingar á þessu sviði og hafi verið í of ríkum mæli háð utanaðkomandi ráðgjöf. Áður en lengra er haldið á þessari braut er nauðsynlegt að fyrir liggi heildaráætlun um þörf fyrir tölvuvæðingu hjá stofnuninni.

Nýlega var sett á laggirnar tölvunefnd innan Ríkisútvarpsins. Nefndin hefur það verkefni að vinna að stefnumótun í tölvumálum.

Starfsmannamál

Ríkisendurskoðun telur að efla þurfi til muna starfsmannahald Ríkisútvarpsins. Hjá Ríkisútvarpinu starfa u.þ.b. 370 manns. Heimiluð stöðugildi eru 265, en fastráðnir starfsmenn eru 210. Hins vegar hefur stofnunin 120 lausráðna starfsmenn. Auk þess starfar tímavinnufólk sem nemur 44 stöðugildum á ári, þannig að um 65 stöðugildi hjá Ríkisútvarpinu eru án stöðuheimilda. Ríkisútvarpið hefur hins vegar í fjárlagatillögum sínum áætlað launakostnað vegna allra starfsmanna og þær síðan verið samþykktar af stjórnvöldum. Ríkisendurskoðun telur að brýna nauðsyn beri til að Ríkisútvarpið hafi formlegar stöðuheimildir fyrir því starfsfólki sem er í þjónustu þess og gert er ráð fyrir í útgjöldum stofnunarinnar.

Þá telur Ríkisendurskoðun að þegar öll starfsemi Ríkisútvarpsins er flutt að Efstaleiti og fram hefur farið endurskoðun á stjórnskipulagi þess þurfi jafnframt að koma til allsherjarendurmat á störfum hjá stofnuninni.

Meningarsjóður

Ljóst er að sú fyrirætlan með lögum um Menningar sjóð útvarps-stöðva að létta af Ríkisútvarpinu hluta af rekstrar kostnaði Sinfóníu hljómsveitar Íslands hefur ekki náð

tilgangi
sínun
þau tvö
ár sem
sjóðurin
n hefur
starfað.
Ríkis-
endur-
skoðun
telur
rétt að
fram
fari
endur-
skoðun á
til-
verurétt
i
sjóðsins
.

Kaup- og fjármögnunarleiga

Ríkisútvarpið hefur gert kaup- og fjármögnunar- leigu- samninga með samþykki menntamálaráðuneytisins. Það er mat Ríkisendurskoðunar að sú leið, sem farin var til að leysa fjárhagsvanda stofnunarinnar, sé ekki heimil og óeðlileg.

III. ATHUGASEMDIR VIÐ EINSTAKAR DEILDIR**FJÁRMÁLAEILD****Auglýsingadeild**

Í deildinni er í notkun tölvuvætt auglýsingakerfi sem m.a er ætlað að ná yfir verð-útreiðning, birtingalista og viðskiptamannabókhalda.

Ríkisendurskoðun gerir eftirfarandi athugasemdir við auglýsingakerfi auglýsingadeildar:

Hvorki notendahandbækur né kerfislýsingar eru fyrir hendi og geta starfsmenn ekki gert breytingar á auglýsingatöxtum nema til komi aðkeypt sérfræðipjónusta.

Kerfið fullnægir ekki þeim kröfum sem gerðar voru til þess í upphafi. Til dæmis er ekki hægt að sjá stöðu einstakra viðskiptamanna og loka reikningum þeirra þegar skuld er orðin hærri en leyfilegt er.

Kerfið verkar ekki sem viðskiptamannabókhald þar sem innborganir eru ekki skráðar. Einungis er hægt að sjá stöðu viðskiptamanna um mánaðamót þegar heildarsala auglýsinga í mánuðinum er flutt úr kerfinu yfir í viðskiptamannabókhald.

Kvittanir vegna staðgreiðsluviðskipta eru ónúmeruð vélritunarblöð. Ríkisendurskoðun bendir á að kvittanir og reikningar skuli vera tölusett, sbr. lög um bókhald nr. 51/1968.

Skilgreina þarf starfsvið og ábyrgð bæði innheimtustjóra auglýsinga og auglýsingastjóra.

Innheimtudeild

Afnotagjöld eru innheimt á grundvelli stofnskrár. Samkvæmt henni var fjöldi notenda 75.023 í mars 1988.

Ekki hefur gengið nógu vel að halda utan um stofnskrá og annast viðhald hennar og má í því sambandi nefna að skil á söluskýrslum frá seljendum viðtækja berast í mörgum tilvikum seint og illa. Eftirliti með viðtækjum hefur verið illa sinnt af hálfu deildarinnar. Undanfarin ár hafa aðeins tvisvar farið fram tækjakannanir og náðust við það 2.600 tæki á skrá, sem er um 33,8 milljóna króna tekjuaukning fyrir stofnunina á ári.

Deildin sinnir hlutverki sínu illa. Stofnskrá er ábótavant, vinnubrögð ómarkviss og eftirlit lélegt. Viðurlögum, sem m.a. byggja á innsiglun viðtækja og eignarhaldssviptingu, er yfirleitt ekki beitt. Slæg vinnubrögð á deildinni leiða til verulegs tekjumissis hjá stofnuninni.

Leggja þarf áherslu á aukið eftirlit, bætta stjórnun og markvissari vinnubrögð í deildinni.

Í nýlegri skýrslu Ríkisendurskoðunar um innheimtukerfi innheimtudeildar kemur fram að kerfið fullnægir ekki þeim kröfum sem gera verður til þess. Helstu niðurstöður þeirrar skýrslu eru:

- * Eftirlitsþættir kerfisins eru ófullnægjandi.
- * Ekki voru gerðir formlegir samningar við kerfis
- * Kerfislýsingar og notendahandbækur liggja ekki fyrir.

fræðin

Hagdeild

Hagdeild, sem er skipuð einum starfsmanni, hefur ekki sinnt hlutverki sínu. Erfiðlega hefur gengið að ráða hæft starfsfólk í deildina. Undanfarna 8 mánuði hafa þrír viðskiptafræðingar hafið störf þar, en allir hætt störfum.

Bókhaldsdeild

Bókhaldsdeild þarf að sinna betur einstökum deildum varðandi bókhaldsmál og upplýsingamiðlun. Rekstraryfirlit hafa borist seint.

Aðalskrifstofa fjármáladeildar

Nokkuð er um tvíverknað á deildinni sem hægt væri að leysa með tölvuvinnslu. Á þetta einkum við um dagskrárgreiðslur sem koma vélritaðar sem greiðslubeiðnir frá viðkomandi deildum, en eru síðan endurvélritaðar á aðalskrifstofu. Þessar greiðslubeiðnir eru um 1.200 á mánuði.

Ríkisendurskoðun telur að nýta eigi úrvinnslukerfi launadeildar fjármálaráðuneytisins varðandi afgreiðslu á dagskrárgreiðslum.

Safnadeild

Í deildinni fer fram mikil skráningarvinna. Bæta þarf skráningarkerfi og útlánakerfi deildarinnar með tölvuvinnslu, þar sem þau eru ófullnægjandi.

Sú skráning sem fram fer á gömlum hljómplötum (78 - snúninga) er ekki eftir þeim skráningarreglum sem tíðkast á safninu.

Fjárvarsla

Nauðsynlegt er að tölvuvæða afgreiðslu ávísana og sjóðsbók hjá gjaldkera þar sem þessi störf eru nú unnin með ærnum tíma og fyrirhöfn.

HLJÓÐVARP

Aðalskrifstofa hljóðvarps

Fjölmörg viðfangsefni, sem unnin eru á aðalskrifstofu hljóðvarps, mætti tölvuvæða og hefði það í för með sér sparnað hvað varðar tíma og tilkostnað. Hugmyndir um tölvuvæðingu hafa verið til athugunar í u.þ.b. þrjú ár en ekki hefur orðið af framkvæmdum.

Leiklistarskrá er unnin á aðalskrifstofu hljóðvarps. Eðlilegra væri að sú vinna færi fram á leiklistardeild.

Tónlistardeild

Mikil skráningarvinna og skýrslugerð fer fram í tónlistardeild og myndi tölvuvæðing auðvelda þessa vinnu.

SJÓNVARP

Innkaupa-og markaðsdeild

Nauðsynlegt er að efla áætlun um dagskrárgerð frá því sem er nú í dag, en þar sem sá verkþáttur hefur ekki verið nægilega markviss hefur það leitt til þess að innkaupa- og markaðsdeild hefur ekki alltaf tekist að ná hagkvæmustu innkaupum sem þjóðast.

Innlend dagskrárgerðardeild

Ljóst er að verulegur ágreiningur er á milli innlendar dagskrárgerðardeildar annars vegar og yfirstjórnar sjónvarpsins og tæknideildar hins vegar um hvernig standa eigi að dagskrárgerð og hefur sá ágreiningur m.a. komið fram í því hvort vinna skuli einstök verk innan stofnunarinnar eða utan.

Þá hefur oft skort á að vinnuáætlanir dagskrárdeilda liggi fyrir á tilskildum tíma en það hefur síðan haft áhrif á starfsemi þjónustudeilda.

Ríkisendurskoðun telur mikilvægt að stjórnendur einstakra deilda og yfirstjórn stefni að sameiginlegum markmiðum og að settar séu verklags- og samskiptareglur milli aðila.

TÆKNIDEILD

Sú verklagsregla hefur átt að vera í gildi hjá tæknideild Ríkisútvarpsins að hluta af yfirvinnukostnaði væri dreift á liði annarra deilda hjá stofnuninni sem njóta þjónustu tæknideildarinnar. Ekki var yfirvinnukostnaði á árinu 1987, skipt á aðrar deildir nema að hluta til og sama er uppi á teningnum hvað varðar árið 1988. Ríkisendurskoðun telur mikilvægt að þessi regla sé framkvæmd þar sem hún veitir eðlilegt aðhald og raunverulegur kostnaður einstakra deilda sé sýndur í mánaðarlegum rekstraryfirlitum til samanburðar við áætlanir.

Samskipti tæknideildar og dagskrárstjóra innlendar dagskrárgerðardeildar hafa ekki verið sem skyldi. Það sjónarmið hefur komið fram að þjónustu tæknideildar sé ábótavant og að aðkeypt þjónusta á þessu sviði sé mun betri og ódýrari. Ríkisendurskoðun telur að ekki liggi fyrir nægilega rökstuddar forsendur af hálfu innlendar dagskrárgerðardeildar hvað varðar aðfinnslu deildarinnar um störf tæknideildar.

Starfsemi tæknideildar fer fram á Laugavegi 176 og í Efstaleiti 1. Ljóst er að sú skipan veldur óhagræði í rekstri deildarinnar enda þótt að undanförunu hafi farið fram veruleg endurskoðun til sparnaðar í rekstri deildarinnar. Ríkisendurskoðun áréttar mikilvægi þess að starfsemi Ríkisútvarpsins sé á einum stað þannig að sem mestri hagkvæmni sé náð við rekstur einstakra deilda.

IV. STARFSEMI OG HLUTVERK RÍKISÚTVARPSINS

Ríkisútvarpið er sjálfstæð stofnun í eigu íslenska ríkisins.

Í lögum nr. 68/1985 segir að því sé skylt að leggja rækt við íslenska tungu, sögu þjóðarinnar og menningararfleifð.

Ríkisútvarpið skal halda í heiðri lýðræðislegar grundvallarreglur, mannréttindi, frelsi til orðs og skoðana og það skal gæta fyllstu óhlutdrægni í frásögn, túlkun og dagskrárgerð.

Ríkisútvarpið skal veita almenna fréttáþjónustu og vera vettvangur fyrir mismunandi skoðanir. Það skal flytja fjölbreytt skemmtiefni við hæfi fólks á öllum aldri. Ríkisútvarpið skal flytja efni m.a. á sviði lista, bókmennta, vísinda, sögu og tónlistar. Það skal veita almenna fræðslu og gera sjálfstæða dagskrárþætti er snerta Ísland eða Íslendinga sérstaklega.

Ríkisútvarpið skal senda út til alls landsins og næstu miða tvær hljóðvarpsdagskrár og minnst eina sjónvarpsdagskrá árið um kring. Ríkisútvarpið skal starfrækja fræðsluútlarp í samvinnu við fræðslufirvöld.

Útlarpssjóri annast rekstur Ríkisútlarpisins en útlarpssráð tekur ákvarðanir um hversu útlarpsefni skuli haga í höfuðdráttum innan marka fjárhagsáætlunar.

Ríkisútlarp hljóðlarp sendir út á tveimur rásum, rás 1 og rás 2. Einnig rekur Ríkisútlarpíð svæðisútlarp á tveimur stöðum, Akureyri og Egilsstöðum. Samkvæmt útlarpsslögum skal Ríkisútlarpíð stefna að því að koma upp aðstöðu til dagskrárgerðar og hljóðlarpis í öllum kjördæmum landsins.

Póstur og sími annast viðhald og uppsetningu á dreifikerfi Ríkisútlarpisins samkvæmt sérstökum samningi en fyrir sjónlarpíð eru 142 sendar víðs vegar um landið. Fyrir rás 1 eru 65 sendar og fyrir rás 2 eru þeir 45.

Ríkisútlarpíð starfar í Reykjavík á tveimur stöðum. Hljóðlarp er til húsa í Efstaleiti 1, en sjónlarp á Laugarvegi 176. Ekki liggur fyrir hvenær starfsemi þess verður flutt í Efstaleitið.

V. STJÓRNSKIPULAG

Ríkisútvarpið heyrir undir Menntamálaráðuneytið. Daglegur rekstur er í höndum útvarpsstjóra en útvarpsráð tekur ákvarðanir um hversu útvarpsefni skuli haga í höfuðdráttum innan marka fjárhagsáætlunar.

Framkvæmdastjórn Ríkisútvarpsins vinnur að samræmingu á starfi deilda og fjallar um þau mál sem fyrir hana eru lögð.

Samkvæmt skipuriti starfar Ríkisútvarpið í fjórum deildum, þ.e. hljóðvarps-, sjónvarpsdeild, tæknideild og fjármáladeild og hefur hver deild sinn framkvæmdastjóra.

Útvarpsráð

Útvarpsráð skipa sjö menn, sem eru kosnir hlutfallskosningu á Alþingi, ásamt jafn mörgum varamönnum eftir hverjar alþingiskosningar. Menntamálaráðherra skipar formann og varaformann úr hópi hinna kjörnu útvarpsráðsmanna.

Útvarpsráð tekur ákvarðanir um hversu útvarpsefni skuli haga í höfuðdráttum innan marka fjárhagsáætlunar. Það ákveður hvert skuli vera hlutfall tónlistar og talaðs máls svo og annars efnis í dagskrá Ríkisútvarpsins. Útvarpsráð getur ennfremur ákveðið að Ríkisútvarpið ráðist í gerð tiltekinna tegunda eða flokka dagskrárefnis. Ákvarðanir þess um útvarpsefni eru endanlegar, en útvarpsstjóri getur þó stöðvað gerð þegar samþykkt dagskrárefnis þyki sýnt að það reynist stofnuninni fjárhagslega ofviða.

Dagskrá Ríkisútvarpsins skal lögð fyrir útvarpsráð til kynningar áður en hún kemur til framkvæmda.

Útvarpsstjóri

Forseti Íslands skipar útvarpsstjóra að tillögu menntamálaráðherra sem annast rekstur Ríkisútvarpsins, sér um fjárreiður þess og semur fjárhagsáætlun þess ár hvert. Hann kynnir útvarpsráði fjárhagsáætlunina en sendir hana menntamálaráðherra. Alþingi fjallar um áætlunina, sem síðan er birt í fjárlögum. Útvarpsstjóri er æðsti yfirmaður daglegs reksturs Ríkisútvarpsins.

Útvarpsstjóri undirbýr og stjórnar framkvæmd dagskrár og gætir þess að settum reglum um hana sé fylgt. Hann gefur út reglur um frétttaflutning og auglýsingar í hljóðvarpi og sjónvarpi, að fengnu samþykki útvarpsráðs. Hann ræður

starfsmenn Ríkisútvarpsins, aðra en framkvæmdastjóra deilda, þó að fengnum tillögum útvarpsráðs ef um fastráðningar starfsfólks dagskrár er að ræða. Útvarpsstjóri er formaður framkvæmdastjórnar Ríkisútvarpsins.

Eins og áður sagði getur útvarpsstjóri stöðvað gerð dagskrárefnis, sem útvarpsráð hefur samþykkt, þyki sýnt að það reynist stofnuninni fjárhagslega ofviða.

Útvarpsstjóri annast fjárreiður framkvæmdasjóðs.

Útvarpsstjóri á sæti á fundum útvarpsráðs og hefur þar málfrælsi og tillögurétt.

Framkvæmdastjórn

Framkvæmdastjórn Ríkisútvarpsins skipa formaður útvarpsráðs, útvarpsstjóri og framkvæmdastjórar deilda. Útvarpsstjóri er formaður stjórnarinnar. Framkvæmdastjórn er ætlað að vinna að samræmingu á starfi deilda og gera tillögur um önnur mál sem fyrir hana eru lögð. Tveir fulltrúar starfsmanna Ríkisútvarpsins, annar frá hljóðvarpi, hinn frá sjónvarpi, eiga sæti á fundum framkvæmdastjórnar og hafa þar málfrælsi og tillögurétt.

Hljóðvarp

Ríkisútvarp hljóðvarp sendir út á tveimur rásum, rás 1 og rás 2.

Samkvæmt lögum á Ríkisútvarpið að stefna að því að koma upp aðstöðu til dagskrárgerðar og hljóðvarps í öllum kjördæmum landsins. Ríkisútvarpið rekur landshlutaútvarp á tveimur stöðum, Akureyri og Egilsstöðum. Einnig skal Ríkisútvarpið starfrækja fræðsluútvarp í samvinnu við fræðsluyfirvöld.

Starfsemi hljóðvarpsins fer fram í 10 deildum, að meðtöldu landshlutaútvarpi.

Sjónvarp

Sjónvarpið sendir dagskrá sína út á einni rás. Það starfar í 5 deildum. Íþróttadeild heyrir bæði undir sjónvarp og hljóðvarp.

Tæknideild

Tæknideild sér um tæknilega hlutann á upptökum, úrvinnslu efnis og útsendingu hjá hljóðvarpi og sjónvarpi.

Þá hefur Ríkisútvarpið gert samning við Póst og síma um uppsetningu og viðhald á dreifikerfi Ríkisútvarpsins.

Fjármáladeild

Fjármáladeild fer með fjármál Ríkisútvarpsins.

Deildin sér um bókhald stofnunarinnar, innheimtu, greiðslur og fjárvörslu.

Deildin sér um gerð fjárhagsáætlana, verkefna- og kostnaðaráætlanir og ber þær tölur síðan saman við raunverulegan kostnað, og leitast við að skýra þau frávik sem kunna að verða. Það er einnig hlutverk fjármáladeildar að reyna að koma í veg fyrir að deildir fari fram úr gerðum áætlunum.

Starfsemi fjármáladeildar fer fram í níu deildum.

Skrifstofa útvarpsstjóra

Skrifstofan sér um sameiginleg kynningarmál, móttöku gesta, útgáfumál og dreifingu fréttarits.

Ennfremur annast hún fyrirgreiðslu við erlenda fréttamenn sem til Íslands koma. Hún sér einnig um samskipti við starfsmenn Ríkisútvarpsins sem starfa erlendis og um erlend samskipti almennt.

Skrifstofan sér um skipulagningu á ferðum starfsmanna Ríkisútvarpsins erlendis.

Starfsmannahald

Starfsmannastjóri sér um starfsmannamál Ríkisútvarpsins og er hann eini starfsmaður deildarinnar.

Framkvæmdastjórar viðkomandi deilda hafa samband við starfsmannastjóra vegna mannráðninga og uppsagna. Starfsmannastjóri sér um allar auglýsingar eftir starfsfólki. Viðkomandi framkvæmdastjórar sjá hins vegar um ráðningu starfsfólks.

Fjármálastjóri og aðstoðarmaður hans leysa starfsmannastjóra af.

Starfsmannastjóri annast fjarvistarskráningu.

Fjármáladeild

Fjármáladeild annast fjármál Ríkisútvarpsins. Deildin sér um bókhald stofnunarinnar, innheimtu, greiðslur, fjárvörslu sem og ýmis önnur mál. Má þar nefna gerð fjárhagsáætlana, verkefna- og kostnaðaráætlana, samanburð áætlana við rauntölur ásamt greiningu og skýringum á frávikum og merkingu bókhaldsgagna í samræmi við upptalningu að framan.

Yfirmaður fjármáladeildar, fjármálastjóri, hefur yfirumsjón með fjármálum Ríkisútvarpsins og er einn af framkvæmdastjórum þess. Undir hann heyra allar greiðslur, innheimta, tekjur og bókhald. Hann hefur með höndum yfirstjórn á aðalskrifstofu og undirdeildum fjármáladeildar. Hann leiðir samningagerð við ýmis samtök listamanna, íþróttamanna og fleiri og er formaður gjaldskrárnefndar Ríkisútvarpsins. Fjármálastjóri er formaður byggingarnefndar Ríkisútvarpsins.

Undir fjármálastjóra heyra eftirtaldar deildir:

1. Aðalskrifstofa
2. Innheimtudeild
3. Auglýsingadeild
4. Hagdeild
5. Safnadeild
6. Fjárvarsla
7. Bókhald
8. Tölvudeild
9. Húsrekstrardeild.

Aðalskrifstofa fjármáladeildar

Á skrifstofunni eru yfirfarin stimpilkort deildarinnar, dagskrárkvittanir og tollamál.

Fylgiskjöl eru bókhaldsmerkt, samþykkt og yfirfarin reikningslega og allir reikningar sjónvarps sem eru hærri en 50.000 krónur.

Reikningar yfir byggingu útvarpshúss, sem berast fjármálastjóra, eru merktir á skrifstofunni.

Öll samskipti við banka og tollstjóraembættið fara fram á aðalskrifstofu. Haldin er skrá yfir starfsfólk, sumarleyfi og veikindi. Einnig fer þar fram uppgjör á ferðareikningum.

Á skrifstofunni eru unnin ýmis störf fyrir starfsmannastjóra t.d. mánaðarlegir launalistar og fjarvistarskrá.

Innheimtudeild

Innheimtudeild annast innheimtu afnotagjalda af hljóðvarps- og sjónvarpstækjum.

Innheimtudeildin á að halda skrá yfir öll viðtæki hér á landi, í íslenskum skipum og flugvélum sem nota má til móttöku útvarpsefnis. Í skránni skal greina:

1. Skráningarnúmer, sem auðkennir hvert tæki.
2. Tegund viðtækis og framleiðslunúmer.
3. Dagsetningu frumskráningar.

4. Fullt nafn, nafnnúmer og heimilisfang eiganda.
5. Dagsetningu eigendaskipta, með hverjum hætti sem verða, og upplýsingar um nýjan eiganda, eins og segir í 4. tölulið. Einnig skal greina hvaða dag tilkynning um eigendaskipti barst Ríkisútvarpinu.

Fjórir umboðsmenn starfa úti á landi.

Auglýsingadeild

Deildin sér um auglýsingamál Ríkisútvarpsins. Hún sér m.a. um sölustarf, samskipti við auglýsendur, útskrift reikninga og innheimtu.

Hagdeild

Starfsvið deildarinnar er áætlanagerð og kostnaðareftirlit. Hagdeild er ætlað að vera mikilvægur þáttur í yfirstjórn fjármáladeildar.

Starfsmaður hagdeildar, deildarviðskiptafræðingur, á að sjá um áætlanagerð og kostnaðareftirlit. Honum er ætlað að vera deildum til aðstoðar og ráðgjafar. Einnig er þessum starfsmanni ætlað að vera til aðstoðar fjármálastjóra.

Safnadeild

Deildin sér um að pantar efni í samráði við framleiðsludeildir, kaupa það, geyma og lána út. Í deildinni eru geymdar hljómplötur, segulbandsupptökur, filmur o.fl. Einnig eru keypt tímarit og bækur.

Viðamikil skráning fer fram í deildinni. Ennfremur hefur verið hafist handa við að útbúa skjalaskrá yfir skjöl Ríkisútvarpsins.

Rekið er sérstakt safn fyrir eldri hljómplötur, 78 snúninga, og heyrir það undir safnadeild enda þótt það sé ekki í fjárhagslegum tengslum við deildina.

Fjárvarsla

Verkefni deildarinnar eru gjaldkerastörf, þ.e. útskrift ávísana og færsla sjóðsbókar.

Þrír gjaldkerar starfa á þessari deild og hafa þeir einir ásamt fjármálastjóra heimild til að gefa út ávísanir. Þar eru greiddir reikningar sem hafa verið áritaðir af fjármálastjóra eða deildarstjórum. Gjaldkerarnir hafa bæði sjóð og bankareikning.

Innborganir eru afnotagjöld og auglýsingatekjur. Frá svæðisútvarpinu á Akureyri er millifært einu sinni í viku.

Bókhald

Á deildinni fer fram skráning bókhaldsgagna og afstemmingar á bókhaldi. Rekstraryfirlit eru gerð mánaðarlega með samanburði við áætlun. Fylgiskjöl eru bókhaldsmerkt á viðkomandi deildum. Ennfremur eru unnin ýmis verkefni fyrir yfirmenn stofnunarinnar.

Miklar breytingar eiga sér nú stað í bókhaldi stofnunarinnar þar sem verið er að taka í notkun nýtt sameiginlegt bókhaldskerfi ríkisins (BÁR).

Tölvudeild

Tölvudeild var nýlega sett á laggirnar. Starfsmanni deildarinnar er ætlað að veita notendum tölvukerfa stofnunarinnar þjónustu sína.

Húsrekstrardeild

Húsrekstrardeild er einungis til á skipuriti.

Verkefni sem starfsmanni húsrekstrardeildar er ætlað að sjá um eru húsvarsla, innkaup á rekstrarvörum og skrifstofubúnaði, umsjón með mótuneyti og rekstri bifreiða, eftirlit með viðhaldi útvarpshúss, ræstingu og hirðingu lóðar o.fl.

Fjármálastjóri fer með umsýslu á þeim verkefnum sem heyra til þessari deild.

Hljóðvarp

Framkvæmdastjóri hljóðvarps hefur yfirumsjón með daglegum rekstri þess. Hann sér um stjórn dagskráargerðar og samningu dagskrár í samvinnu við deildarstjóra dagskrárdeilda. Hann annast gerð kostnaðaráætlunar hljóðvarpsins og fjármálalegt eftirlit. Framkvæmdastjóri á sæti í framkvæmdastjórn Ríkisútvarpsins og er hann fulltrúi hljóðvarpsins á útvarpsráðsfundum. Honum til aðstoðar er aðstoðarframkvæmdastjóri hljóðvarps.

Undir framkvæmdastjóra hljóðvarps heyra eftirtaldar deildir:

1. Aðalskrifstofa hljóðvarps
2. Fréttastofa
3. Dægurmáladeild
4. Tónlistardeild
5. Fræðslu- og skemmtideild
6. Barna- og unglíngadeild
7. Leiklistardeild
8. Ísafjörður
9. Akureyri
10. Egilsstaðir
11. Íþróttadeild (heyrir undir hljóðvarp og sjónvarp).

Aðalskrifstofa hljóðvarps

Skrifstofan sér um margs konar skýrslugerð, skráningarvinnu og úrvinnslu tölulegra upplýsinga. Í því sambandi má nefna, bókhaldsmerkingu fylgiskjala, upplestrar og leiklistarskrá, höfundaspjaldskrá o.fl.

Allur póstur útvarps berst aðalskrifstofu hljóð-
v
a
r
p
s
o
g
e
r
h
a
n
n
f
l
o
k
k
a

Fréttastofa hljóðvarps

Fréttastofa hljóðvarps aflar fréttu innanlands og utan. Hún annast úrvinnslu fréttaefnis. Ennfremur vinna starfsmenn fréttastofunnar að viðtölum og fréttaaukum.

Fréttastofan sér um 17 fréttatíma á dag og 2 á nóttu. Fréttastofan sér um stuttbylgjuþjónustu. Hún sér einnig um fréttasendingar til Íslendingafélaga erlendis og dreifir snældum með fréttum erlendis. Á sumrin sér fréttastofan um fréttapætti á ensku fyrir erlenda ferðamenn.

Dægurmáladeild

Deildinni er ætlað að sjá um dagleg málefni sem falla utan hefðbundins fréttaramma.

Deildin sér um stóran hluta af efni Rásar 2.

Deildin sér um margskonar hlustendapjónustu.

Tónlistadeild

Deildin sér um alla tónlistardagskrá Ríkisútlvarpsins. Á deildinni er valin tónlist í dagskrárliði, upptökur og tónlistardagskrá.

Á deildinni er farið yfir tónlistarskýrslur. Skýrslurnar eru m.a. notaðar við útreikninga á STEF gjöldum.

Stórsveit Ríkisútlvarpsins heyrir undir deildina. Tónlistardeild hefur einnig rétt á 25 starfsdögum Sinfóníuhljómsveitarinnar á ári.

Fræðslu- og skemmtideild

Deildin er framleiðsludeild fyrir allt talað mál nema fréttir, leikrit og þætti fyrir börn og unglunga. Deildin sér um mótun dagskrár og öflun dagskrárefnis frá aðilum utan stofnunarinnar. Einnig sér deildin um skemmtipætti og gerð dagskrárþátta af ýmsum toga.

Barna- og unglingadeild

Deildin sér um dagskrárgerð fyrir börn og unglunga allt að 20 ára aldri. Á deildin samstarf við leiklistardeild hvað varðar val á leikritum fyrir þennan aldurshóp og samstarf við tónlistardeild um val á tónlist. Einnig er samstarf við fræðslu- og skemmtideild varðandi sérstök verkefni.

Leiklistadeild

Deildin sér um skipulagningu og flutning leikrita í hljóðvarpi Deildin sér um greiðslur til leikara, leikstjóra, tónskálda og þýðenda.

Sjónvarp

Framkvæmdastjóri hefur yfirumsjón með daglegum rekstri sjónvarpsins.

Hann sér um stjórn dagskrárgerðar og samningu dagskrár í samvinnu við deildarstjóra dagskrárdeilda, ritstjórn dagskrár og kynningu hennar.

Framkvæmdastjórinn annast gerð kostnaðaráætlunar sjónvarpsins, fjármálalegt eftirlit, ákvarðar gjaldskrá með hliðsjón af ákvörðunum gjaldskrárnefndar og sér um útboð verkefna.

Framkvæmdastjóri á sæti í framkvæmdastjórn Ríkisútvarpsins og er hann fulltrúi sjónvarpsins á útvarpsráðsfundum.

Honum til aðstoðar er aðstoðarframkvæmdastjóri sjónvarps.

Undir framkvæmdastjóra sjónvarps heyra eftirtaldar deildir:

1. Aðalskrifstofa sjónvarps
2. Fréttastofa sjónvarps
3. Innkaupa- og markaðsdeild
4. Innlend dagskrárgerðardeild
5. Leikmyndadeild
6. Íþróttadeild (heyrir einnig undir hljóðvarp).

Aðalskrifstofa sjónvarps

Aðalskrifstofa sjónvarps sér um samskipti við norrænu sjónvarpsstöðvarnar (Nordvision) og samband evrópskra sjónvarpsstöðva. Skrifstofan sér um fyrirgreiðslu við erlenda sjónvarpsmenn. Hún sér um pantanir á efni, tollafgreiðslu þess og endursendingu að notkun lokinni.

Skrifstofan sér um almenn skrifstofustörf fyrir tæknideild.

Allur póstur sjónvarps berst aðalskrifstofu og er hann flokkaður þar og sendur viðkomandi deildum.

Tækjapantanir, innflutningur og viðgerðarsendingar fara í gegnum aðalskrifstofu.

Aðalskrifstofa annast uppáskrift reikninga, ásamt framkvæmdastjóra sjónvarps.

Símvarsla, húsvarsla, mótuneyti, ræsting og rekstrarskrifstofa heyra til aðalskrifstofu.

Fréttastofa sjónvarps

Hlutverk fréttastofu er að afla innlendra og erlendra fréttanna og búa þær til flutnings í sjónvarpi. Starfsviðið tekur til móttöku fréttanna, öflunar fréttanna, úrvinnslu o.fl.

Innkaupa- og markaðsdeild

Innkaupa- og markaðsdeild er skipt í fjögur svið: Innkaupasvið, markaðssvið, þýðingarsvið og skrifstofusvið. Deildin annast innkaup á öllu erlendu sjónvarps-efni öðru en íþróttum og fréttanna og er það starf í stórum dráttum fólgið í skoðun, vali og dagskrársetningu sem og þýðingum, textun og/eða lestri á erlendu efni. Yfirþýðandi ásamt starfsfólki heyrir til innkaupa- og markaðsdeildar.

Markaðssvið deildarinnar annast framleiðslu og sölu á innlendu sjónvarps-efni á myndböndum, hvers konar viðskipti við innlenda og erlenda aðila með framleiðslu Sjónvarpsins og sér um rekstur verslunar með eigin myndbönd og aðkeypt.

Innlend dagskrárgerðardeild

Deildin ber fram tillögur og gerir áætlanir um dagskrá sjónvarpsins.

Hún framleiðir innlent efni í dagskrá sjónvarpsins.

Ennfremur skoðar hún og gerir tillögur um kaup á íslensku efni fyrir sjónvarpið.

Deildin gerir tillögur um og undirbýr útboð einstakra dagskrárverkefna skv. ákvörðun skrifstofu framkvæmdastjóra.

Leikmyndadeild

Deildin sér um hönnun leikmynda, uppsetningu og frágang. Hún sér um hönnun búninga, búningagerð, förðun, hárgreiðslu, hárkollu-og maskagerð sem og það sem lýtur að leikmunum.

Deildin sér um leikmuna- og búningasafn Ríkisútvarpsins. Ennfremur annast leikmyndadeild grafíska þjónustu fyrir Ríkisútvarpið.

Hún þjónar einungis dagskrárgerð, þ.e. Innlandri dagskrárgerðardeild og fréttastofu.

Íþróttadeild

Deildin sér um íþróttufréttir í hljóðvarpi og sjónvarpi, gerð íþróttapátta og beinar lýsingar frá íþróttaviðburðum og samskipti við innlenda og erlenda aðila tengdum þessum málum.

Íþróttadeild er sameiginleg fyrir hljóðvarp og sjónvarp og heyrir hún undir framkvæmdastjóra beggja miðla.

Tæknideild

Framkvæmdastjóri tæknideildar er yfirmaður deildarinnar og hefur hann yfirumsjón með rekstri hennar. Hann annast gerð kostnaðaráætlunar deildarinnar og fjármálalegt eftirlit. Hann á sæti í framkvæmdastjórn Ríkisútvarpsins

Undir framkvæmdastjóra tæknideildar heyra eftirtaldar deildir:

1. Rekstrardeild sjónvarps
2. Rekstrardeild hljóðvarps
3. Hljóðtækjadeild
4. Myndtækjadeild.

Rekstrardeild hljóðvarps og hljóðtækjadeild eru til húsa í Útvarpshúsinu við Efstaleiti, en aðrar tæknideildir eru á Laugavegi 176.

Rekstrardeild sjónvarps

Deildin sér um upptökur og úrvinnslu á sjónvarps-efni og útsendingu. Deildin starfar í nánú samráði við dagskrárdeildir.

Unnið er á deildinni eftir vaktafyrirkomulagi.

Undir rekstrardeild heyra þrjár undirdeildir:

1. Upptöku- og útsendingardeild
2. Myndbanda- og skannadeild
3. Kvikmyndadeild.

Hins vegar er verið að breyta deildaskiptingunni og verður hún:

1. Upptökudeild
2. Myndbandadeild
3. Frétta- og útsendingardeild.

Kvikmyndadeild

Deildin sér um upptökur fyrir dagskrárdeildir og fréttastofu sjónvarps. Einnig sér hún um tæknilegu hliðina á úrvinnslu fréttu og útsendingu þeirra.

Deildin mannar hljóðstúdíó, en í því fer fram hljóðvinnsla á innlendu og erlendu efni.

Deildin sér um upptökur fyrir erlendar sjónvarpsstöðvar.

Upptöku- og útsendingardeild

Deildin sér um upptökur í upptökusal sjónvarps, þ.e. tæknilega vinnslu, og um upptökubifreið sjónvarpsins sem oft er nefnd OB-bifreið.

Deildinni er skipt í upptökudeild og útsendingardeild.

Upptökudeild annast stúdíó og OB-upptökur. Fullskipað upptökulið er tæknistjóri, hljóðmaður, myndveljari, ljósa- og aðstoðar ljósamaður, 3 myndatökumenn og sviðstjóri.

Útsendingardeild sér um að senda út alla dagskrá sjónvarps í samvinnu við myndbanda og skannadeild. Í henni starfa þrír útsendingarstjórar, þrír myndveljarar og þrír hljóðmenn. Hálf starf myndveljara og um þriðjungur af starfi hljóðmanna hefur verið þjónusta við fréttastofu.

Myndbanda- og skannadeild

Verkefni deildarinnar skiptast í eftirfarandi þætti:

1. Upptöku
2. Eftirvinnslu
3. Frágang á erlendu efni, þ.e. textun
4. Útsendingu (afspilun).

Deildin annast alla vinnu við myndbönd. Deildin sér um alla útsendingu (afspilun) frá stúdíói og OB-bifreið og alla tækniskoðun á erlendu efni. Einnig sér hún um alla eftirvinnslu á uppteknu efni svo sem klippingu og upptöku frá stúdíói.

Rekstrardeild hljóðvarps

Hlutverk rekstrardeildar hljóðvarps er hliðstætt við hlutverk rekstrardeildar sjónvarps. Þar fara fram upptökur, úrvinnsla og útsending, þ.e. tæknilegi hlutinn. Deildin starfar í nánú samráði við dagskrárdeildir.

Hljóðtækjadeild

Deildin skiptist í hljóðhönnun og hljóðverkstæði.

Hljóðhönnun sér um hönnun, áætlanagerð, innkaup og verkstjórn við uppsetningu og prófun.

Hljóðverkstæði sér um viðhald á hljóðtækjum og skyldum búnaði.

Myndtækjadeild

Myndtækjadeild skiptist í hönnun, verkstæði og smiðju. Verkefni deildarinnar er hönnun á lögnum og tækjum, viðhald og viðgerðir.

VI. FJÁRMÁL RÍKISÚTVARPSINS

Á árinu 1985 varð tap á starfsemi Ríkisútvarpsins 6,3 milljónir króna. Með nýju útvarpslögum 1986 breyttist staða stofnunarinnar verulega. Með tilkomu nýrra hljóðvarpstöðva og Stöðvar 2 fer að halla undan fæti. Tap á rekstrinum varð um 142 milljónir króna 1986 og skv. bráðabirgðauppgjöri fyrir árið 1987 er tap á rekstrinum um 222,5 milljónir króna.

Útsending dagskrár lengdist um 50% bæði hjá hljóðvarpi og sjónvarpi frá árinu 1985 til haustmánaða 1987.

Með lánsfjárlögum 1987 og 1988 var ákveðið að Ríkisútvarpið fengi ekki tekjur, sem voru aðflutningsgjöld af hljóðvarps- og sjónvarpstækjum, sem fjármála- stjóri áætla um 250 milljónir króna 1987.

Greiðslustaða stofnunarinnar er afar slæm. Kemur það m.a. fram í eftirfarandi:

Lausaskuldir í mars 1988 voru um 350 milljónir króna, þar af var yfirdráttur á hlaupareikningi 130 milljónir króna eða um 30 milljónir króna umfram yfirdráttarheimild. Skuld við launadeild var um 176 milljónir króna og skuld við Póst og síma um 30 milljónir króna.

Tekjur

Helstu tekjustofnar Ríkisútvarpsins eru nú afnotagjöld og auglýsingatekjur. Tekjur af aðflutningsgjöldum hljóðvarps- og sjónvarpstækja féllu niður á árinu 1987.

Auglýsingatekjur hafa dregist verulega saman, sbr. eftirfarandi (Sjá ennfremur fskj. 1):

Auglýsingatekjur (nettó) 1985 - 1987

Ár:	<u>1985</u>	<u>1986</u>	<u>1987</u>
Fjárhæðir í m.kr.			
Verðlag í mars 1988			
Sjónvarp	230	202	166
Hljóðvarp	<u>349</u>	<u>281</u>	<u>183</u>
Samtals	579	483	349

grundvelli stofnskrár. Samkvæmt henni var fjöldi notenda 75.023 í mars 1988.

Menntamálaráðherra staðfestir útvarpsgjald að fengnum tillögum útvarpsstjóra. Sá viðtækjaeigandi sem aðeins getur nýtt sér svart/hvíta móttöku sjónvarpsefnis greiðir 90% útvarpsgjalds og sá sem einungis getur nýtt sér hljóðvarpssendingar greiðir 30% útvarpsgjalds. Nokkrar undantekningar eru frá þessari reglu, sbr. elli- og örorkulífeyrisþega. Innheimtudeild Ríkisútvarpsins sér um innheimtu afnotagjalda og skráningu viðtækja. Upplýsingar um viðtæki berast frá söluaðilum slíkra tækja, umboðsmönnum Ríkisútvarpsins og þeim einstaklingum sem kaupa og selja tæki. Upplýsingar þessar eru geymdar í skrá sem kölluð er stofnskrá. Ekki hefur gengið nógu vel að halda utan um stofnskrá og annast viðhald hennar. Helstu ástæður eru þær að söluaðilar skila ekki reglulega söluskýrslum til innheimtudeildar og breyting á reglugerð þess efnis að sami notandi megi eiga fleiri en eitt sjónvarpstæki hefur valdið því að nýir notendur hafa skráð tæki sín á eldri notendur og þannig komist fram hjá innheimtu-kerfinu.

Rekstrarafkoma 1985 - 1987 og horfur 1988.

Rekstrarafkoma Ríkisútvarpsins hefur farið versnandi frá árinu 1985, samanber eftirfarandi:

Fjárhæðir í millj. kr.
Verðlag hvers árs.

	<u>1985</u>	<u>1986</u>	<u>1987</u>
Rekstrartekjur	716,3808,4	813,9	
Rekstrargjöld	722,6950,9	1.036,4	
Rekstrartap	- 6,3	-142,5	-222,5
	=====		

Tap frá árinu 1985 er því samanlagt um 370 milljónir króna á verðlagi hvers árs.

Helstu ástæður þessarar neikvæðu þróunar eru:

1. Með aukinni samkeppni hafa auglýsingatekjur dregist verulega saman.
2. Afnotagjöld hækkuðu ekki á tímabilinu 1.1. 1986 - 1.7. 1987, en á sama tíma hækkaði verðlag um 30%.

3. Dagskrárútsending lengdist um 50% bæði hjá hljóðvarpi og sjónvarpi frá árinu 1985 til haustmánaða 1987.

Eftirfarandi tafla sýnir rekstrartekjur og rekstrargjöld hljóðvarps og sjónvarps 1985 - 1987.

Hljóðvarp

Fjárhæðir í millj. kr.

	<u>1985</u>	<u>1986</u>	<u>1987</u>
Rekstrartekjur	317,4	338,9	302,8
Rekstrargjöld	316,6	393,1	452,2
Rekstrarhagnaður/tap	0,8-54,2	-122,4	

Sjónvarp

	<u>1985</u>	<u>1986</u>	<u>1987</u>
Rekstrartekjur	398,9	469,5	511,1
Rekstrargjöld	406,0	557,8	611,3
Rekstrartap	- 7,1	-88,3	-100,2

Rekstrargjöld hækkuðu svipað hjá hljóðvarpi (8,2%) og sjónvarpi (9,6%) milli áranna 1986 og 1987.

Rekstrartekjur jukust hjá sjónvarpi 1986/1987 um 8,9% en aftur á móti lækkuðu tekjur hljóðvarps milli áranna um 10,7%. (Sjá forskj. 2).

Þróun tekna á síðustu 3 árum og horfur 1988 leiða til þess að hlutfall auglýsinga og afnotagjalds sem var 49/51 1985 stefnir í 25/75 á árinu 1988.

Samanburður á auglýsingatekjum (nettó) og tekjum af afnotagjöldum á verðlagi hvers árs.

<u>Ár</u>	<u>Afnota- gjöld</u>	<u>Auglýs. tekjur</u>	<u>Samtals</u>	<u>Augl.tekj. % af heild</u>
1985	354	344	698	49,3
1986	384	358	742	48,2
1987	593	303	896	33,8
1988 (- 30.4)	293	106	399	26,6

(Sjá ennfremur forskj. 3).

Rekstraryfirlit sem nær yfir fyrstu fjóra mánuði ársins 1988 sýnir að verulegur bati hefur orðið í rekstri Ríkisútvarpsins. Er rekstrarafgangur 13,6 milljónir króna á móti 74,4 milljóna króna tapi á sama tímabili árið 1987. (Sjá forskj. 6).

Afkoman fyrstu fjóra mánuði ársins gefur ekki raunhæfa mynd miðað við árið í heild, þar sem allir mánuðir vega jafnt í áætluninni en dagskrárverkefnum fjölgar á síðari helmingi ársins. Ennfremur má geta þess að rekstraryfirlitin eru á greiðslugrunni.

Samkvæmt fjárlögum verða tekjur Ríkisútvarpsins 1437 milljónir króna á árinu 1988 að meðtöldu framlagi í framkvæmdasjóð. Gert er ráð fyrir jöfnuði í rekstri á árinu. Í áætluninni var gert ráð fyrir 13% hækkun afnotagjalds 1. janúar, 10% hækkun afnotagjalds 1. apríl 1988 og 10% hækkun 1. júlí næstkomandi, þannig að hækkunin yrði 15% umfram verðlagshækkun sem er ein forsenda fjárlaga um Ríkisútvarpið. Hækkun sem koma átti til framkvæmda 1. apríl fékkst ekki. Einnig er gert ráð fyrir 10% raunhækkun auglýsingatekna.

Með þessu var stefnt að því að bæta greiðslustöðu Ríkisútvarpsins um 40 milljónir króna á ársfjórðungi og rétta við fjárhagsstöðu stofnunarinnar á næstu tveimur árum.

Ekki verður séð að Ríkisútvarpið nái settum markmiðum ef ekki verður af hækkun afnotagjalds eins og fjárlög 1988 gera ráð fyrir.

Áætlanagerð

Áætlanagerð hefur aukist hjá Ríkisútvarpinu undanfarin ár og er hún undirstaða kostnaðarlegs aðhalds og grundvöllur þeirra ákvarðana sem teknar eru, sem og mikilvægt stjórnþaki. Fjármáladeild hefur séð um gerð fjárhagsáætlunar fyrir stofnunina í heild. Starfsmanni hagdeildar, deildarviðskiptafræðingi, hefur verið ætlað að sjá um þá hlið mála og vera hverri deild til aðstoðar við gerð hennar. Hins vegar hefur hagdeild verið óvirk að meira eða minna leyti þar sem stofnuninni hefur haldist illa á mönnum. Undanfarna átta mánuði hafa þrír viðskiptafræðingar unnið í deildinni. Afleiðingin er sú að gerð fjárhagsáætlunar og samanburður hennar við rauntölur, ásamt kynningu á deildarstjórafundum hefur að verulegu leyti hvílt á aðkeyptri ráðgjafapjónustu.

Áætlana- og eftirlitskerfi hefur til skamms tíma verið veikt innan stofnunarinnar. Auk þess sem hagdeild hefur verið óvirk hafa mánaðarleg rekstraryfirlit frá bókhaldi borist seint og lítið verið notuð sem stjórnþaki. Aðstoð við deildir hvað varðar áætlanagerð hefur verið ófullnægjandi. Árið 1987 var einungis hluta af yfirvinnukostnaði tæknideildar dreift á deildirnar. Ekki var farið eftir þeim reglum sem í gildi voru heldur var þetta gert á handahófskenndan hátt.

Verið er að endurbæta áætlana- og eftirlitskerfi fyrir stofnunina í heild og verður þá hægt að bera raunkostnað saman við áætlun, greina frávik og grípa inn í nógu fljótt ef einstakar deildir stefna eða fara út fyrir þann ramma sem þeim er ætlaður. Með því ætti stjórnunarleg og fjárhagsleg ábyrgð að fara betur saman og upplýsingastreymi að batna innan stofnunarinnar. Miklar breytingar áttu sér stað í bókhaldi um áramótin þegar BÁR - kerfið var tekið í notkun. Mun það verða hornsteinn áætlanagerðar í stofnuninni.

Stofnunin hefur búið við fjárhagslega óvissu frá hendi löggjafans. Aðlögunartími vegna niðurfellingar tekjustofns í formi aðflutningsgjalda var skammur, sem olli því að erfiðara var fyrir stofnunina að bregðast við tekjutapinu með viðunandi hætti. Einnig hefur framkvæmdavaldið stöðvað hækkun afnotagjalda sem heimiluð var í fjárlögum. Hækkunin átti að koma til framkvæmda 1. apríl 1988.

Til skamms tíma hefur dagskrárramma ekki legið fyrir með löngum fyrirvara og hefur það gert deildum erfiðara fyrir en nauðsynlegt er. Innkaupa- og markaðsdeild kaupir efni langt fram í tímann og veldur það henni vandræðum ef verið er að hnika til dagskrá með skömmum fyrirvara.

Aðkeypt ráðgjafarþjónusta

Ekki er nægjanlega vel staðið að aðkeyptri ráðgjafarþjónustu hjá stofnuninni. Ráðgjafafyrirtæki hafa starfað án fullnægjandi skriflegra verksamninga og án þess að verksvið þeirra hafi verið skilgreind.

Starfsmaður frá ráðgjafafyrirtæki á sviði fjármála hefur starfað að áætlanagerð og verið fjármálastjóra til aðstoðar í ýmsum málum. Frá ársbyrjun 1986 til 1.3. 1988 hefur ráðgjafinn fengið greiddar samtals 3.293 klukkustundir.

	1986	1987	1988	Samtals
Klukkustundir	1.296	1.676	321	3.293
Greiðslur í þús. kr. (á verðlagi hvers árs).	1.685	2.968	656	5.209
Útseld kl.st. (meðalv.)	1.300	1.711	2.044	

Það eru einkum tvær ástæður fyrir þessari miklu vinnu ráðgjafans:

1. Hagdeild hefur að miklu leyti verið óvirk.
2. Fjármálastjóri hefur verið ofhlaðinn störfum. Til dæmis hafa byggingafrankvæmdir og þung greiðslustaða tekið mikið af tíma hans.

Ráðgjafafyrirtæki á sviði tölvumála hefur unnið að tölvumálum fyrir stofnunina. Á árunum 1985 - 1987 hefur það fengið greiddar 5.433 klukkustundir eða samtals 7,7 milljónir króna á verðlagi hvers árs samanber eftirfarandi töflu:

	1985	1986	1987	Samtals
Greiðslur í þús. kr. (á verðlag hvers árs).	879	2.547	4.291	7.717
Útseld kl.st. (meðalv.)	994	1.167	1.813	

Á árinu 1988, þ.e. til 1.5. 1988 hefur ráðgjafafyrirtækið fengið greiddar um 1,2 milljónir króna. Það hefur

m.a. unnið að kerfi fyrir fréttastofur, innheimtukerfi, auglýsingakerfi og útlánakerfi fyrir safnadeild.

Kaup- og fjármögnunarleiga

Á árunum 1985 - 1987 hefur Ríkisútvarpið keypt á kaupleigukjörum tækjabúnað fyrir um 188 milljónir króna. Einnig var hluti af tækjabúnaði Ríkisútvarpsins seldur fjármögnunarfyrirtæki og síðan leigður af því aftur.

Sjá eftirfarandi töflu:

Fjárhæðir í þús. kr.

Kaup- fjármögnunarleigusamningar 1985 - 1987

Nr. samn.	Dagsetn.	Heiti hins leigða	Nafnverð	Mars verðlag
1026-1	16.10.'85	Tölvubúnaður	5.367	8.343
	15.05.'86	Upptökubifreið	35.598	48.922
1)	18.06.'86	Tæki og búnaður	49.709	57.989
87000028	10.03.'87	Símstöð	9.018	10.996
87000095	10.04.'87	Segulbandstæki	4.579	5.485
87000118	28.04.'87	Vararafstöð	6.980	8.361
87000148	12.05.'87	Starfsstöð	4.488	5.315
87000266	30.06.'87	Tæki og búnaður	36.537	<u>42.623</u>
		Samtals		188.034

=====

1) Tækjabúnaður, sem var í eigu Ríkisútvarpsins, seldur og síðan leigður af fjármögnunarfyrirtæki.

Menningarsjóður útvarpsstöðva

Menningarsjóður útvarpsstöðva tók til starfa í febrúar 1986, sbr. lög nr. 68/1985.

Hlutverk sjóðsins er að veita framlög til eflingar innlendri dagskrárgerð, þeirri er verða má til menningarauka og fræðslu.

Stjórn Menningarsjóðs útvarpsstöðva er skipuð til tveggja ára í senn og sitja í henni þrír menn.

Tekjur Menningarsjóðs útvarpsstöðva eru sérstakt 10% menningarsjóðsgjald sem lagt er á allar auglýsingar í útvarpi. Af þessu gjaldi á að greiða hlut Ríkisútvarpsins í

rekstrarkostnaði Sinfóníuhljómsveitar Íslands áður en til úthlutunar á styrkjum til útvarpsstöðva kemur.

Á árunum 1950 - 1956 var Sinfóníuhljómsveit Íslands rekin í nánnum tengslum við Ríkisútvarpið. Frá 1956 - 1961 var gerð tilraun til að reka hana sem sjálfstæða stofnun. Voru fjárhagserfiðleikar hennar miklir á þessum árum. Árið 1961 tók Ríkisútvarpið að sér að annast rekstur Sinfóníuhljómsveitarinnar að nýju. Jafnframt var ákveðið að fleiri aðilar skyldu greiða rekstrarkostnaðinn að frádregnum eigin tekjum Sinfóníuhljómsveitarinnar. Í raun var um endurgreiðslu á útlögðum kostnaði að ræða en ekki ákveðin framlög. Frá árinu 1971 voru þessir aðilar Ríkissjóður, Borgarsjóður Reykjavíkur og Ríkisútvarpið. Síðar bættist Bæjarsjóður Seltjarnarness við og skiptist rekstrarkostnaðurinn þá á milli aðila í eftirfarandi hlutföllum:

Ríkisútvarp		25%
Borgarsjóður Reykjavíkur	18%	
Bæjarsjóður Seltjarnarness		1%
Ríkissjóður		<u>56%</u>
	100%	====

Tekjur sjóðsins í formi menningarsjóðsgjalds eru 87,6 milljónir króna á árunum 1986 og 1987, en framlög úr sjóðnum á sama tímabili eru 94,4 milljónir króna. Er skýring á þessum mismun vaxtatekjur að frádregnum rekstrarkostnaði við sjóðinn.

Eftirfarandi tafla sýnir tekjur og framlög Menningarsjóðs útvarpsstöðva fyrir árin 1986 - 1987.

% af	M.sj.gjald		M.sj.gjald	
	1986	1987	Samtals	
Tölur í þúsundum króna				
Framlag				
Mismunur				
gjaldi				
Ríkisútvarpið	28.012,737.285,865.298,5	28.264,0-37.034,5		
	43,3%			
Íslenska sjónvarpsfél. h.f.	719,4 9.154,2 9.873,6	7.750,0-2.123,6	78,5%	
Íslenska útvarpsfél. h.f.	1.437,210.339,711.776,914.015,02.238,1			
	119,0%			
Hljóðvarp h.f.	300,0	300,0	-300,0	0,0%
Eyfirska sjónvarpsfél. h.f.	329,1	329,1	400,0	70,9121,5%
Tækifærisútvarp	14,0	14,0	-14,0	0,0%
Skólaútvörp	4,0	4,0	-4,0	0,0%
Sinfóníuhljómsveit Íslands		0,043.963,043.963,0		

30.169,357.426,887.596,194.392,06.795,9107,8%

Samkvæmt ofangreindri töflu er mismunur á menningarsjóðsgjaldi og framlagi Ríkisútvarpsins um 37 milljónir króna. Að viðbættum dráttarvöxtum sem eru um 6,3 milljónir króna er mismunur því um 46,3 milljónir kr. sem er svipuð upphæð og nam framlagi Menningarsjóðs til Sinfóníu-hljómsveitar Íslands 1986 og 1987.

Ef framlagi Menningarsjóðs er hins vegar skipt hlutfallslega eftir menningarsjóðsgjaldi er hlutur Ríkisútvarpsins um 74,5% eða um 33 milljónir króna.

Í reglugerð nr. 69/1986 kemur fram að sjóðurinn skuli greiða hlut Ríkisútvarpsins í rekstrarkostnaði Sinfóníuhljómsveitarinnar áður en til úthlutunar á styrkjum eða öðrum framlögum kemur. Í umræðum á Alþingi um sjóðinn kom fram að honum var ætlað að létta þeim bagga af Ríkisútvarpinu, sem Sinfóníuhljómsveitin er, til að það stæði frekar jafnfætis öðrum útvarpsstöðvum í samkeppninni. Ríkisútvarpið hefur aðeins fengið 43,3% af því gjaldi sem það hefur greitt í sjóðinn, en Íslenska útvarpsfélagið hefur fengið 119% eða meira en það hefur greitt og Íslenska sjónvarpsfélagið hefur fengið til baka 78,5% af þeirri upphæð sem það hefur greitt í sjóðinn.

Menningarsjóður útvarpsstöðva hefur reynst Ríkisútvarpinu þungur fjárhagsbaggi þar sem það hefur eitt útvarps- og sjónvarpsstöðva verið látið bera kostnaðinn af rekstri Sinfóníuhljómsveitarinnar.

Menningarsjóðsgjaldið er söluskattskyld og rýrir sá skattur það fjármagn sem fyrir hendi er til

dagskrárgerðar. Auk þess fylgir nokkur kostnaður starfsemi sjóðsins sem rýrir fjárveitingar hans enn frekar.

Framkvæmdasjóður Ríkisútvarpsins

Verkefni framkvæmdasjóðs eru að tryggja viðunandi húsnæði og búa það húsbúnaði. Ennfremur að standa undir kaupum á tæknibúnaði og nýjum framkvæmdum við dreifikerfi.

Framkvæmdasjóður Ríkisútvarpsins hefur m.a. fjármagnað byggingu Útvarpshúss að Efstaleiti 1. Í lögum nr. 68/1985 kemur fram að tekjustofnar sjóðsins eru 10% af brúttótekjum stofnunarinnar og aðflutningsgjöld af hljóðvarps- og sjónvarpstækjum.

Á árinu 1986 voru tekjur sjóðsins sem hér segir:

Fjárhæðir% af

millj. kr. heild

Aðflutningsgjöld	skv. 32. gr.	
	útv.laga.153,6	65,2
10% af brúttó tekjum		
stofnunarinnar.	80,8	34,3
Aðrar tekjur		1,2

Samta
1s235,6
100,0

=====

Með lánsfjárlögum 1987 var ákveðið að Ríkisútvarpið fengi ekki framlag sem nam aðflutningsgjöldum sbr. töflu hér fyrir framan. Samkvæmt upplýsingum fjármálastjóra

voru tekjur þessar áætlaðar um 250 milljónir kr. á árinu 1987.

Tekjur sjóðsins hafa lækkað verulega frá árinu 1986 þar sem 65% af tekjustofni sjóðsins hefur fallið niður. Í fjárlögum 1988 er gert ráð fyrir að tekjur sjóðsins verði 141 milljón kr. á árinu 1988 sem er eingöngu 10% gjald af brúttótekjum Ríkisútvarpsins.

VII. STARFSMANNAMÁL

Starfsmannastjóri sér um starfsmannamál stofnunarinnar, en um það bil 370 starfsmenn eru á launaskrá.

Framkvæmdastjórar deilda hafa samband við starfsmannastjóra vegna mannráðninga og uppsagna. Starfsmannastjóri sér um allar auglýsingar eftir starfsfólki. Framkvæmdastjórar sjá hins vegar um ráðningu starfsfólks á sínum deildum.

Fjarvistarskráning fer fram hjá starfsmannastjóra.

Í störfum hjá Ríkisútvarpinu eru 65 starfsmenn án stöðuheimilda.

Eftirfarandi er yfirlit yfir stöðugildi, heimiluð stöðugildi, lausráðið starfsfólk og tímavinnufólk:

	Heimiluð stöðugildi Samtals Frávik	Stöðu- gildi Annað	Laus- ráðnir
Hljóðvarp	50,15	45,75	36,75
	82,50 -32,35	3	
Sjónvarp	74,00	65,50	23,00
	88,50 -14,50	24	
Tæknideild	82,00	44,00	50,00
	94,00 -12,00	1	
Sameiginlegt	<u>59,0</u>	<u>55,18</u>	<u>10,50</u>
	<u>65,68 - 6,68</u>	<u>16</u>	
	265,15	210,43	120,25
	330,68 -65,53	44	

=====
====

Heimild: Starfsmannaskrá Ríkisútvarpsins

maí. 1988

Sjá enn fremur fylgiskjal nr. 7.

Það verður að teljast útilokað að einn starfsmaður geti sinnt þessum málum svo að vel sé í 370 manna stofnun. Enda hafa ýmis störf starfsmannastjóra lagst á fjármáladeild. Ríkisendurskoðun telur að styrkja þurfi þessa deild og eðlilegra sé að hún heyri undir fjármáladeild fremur en útvarpsstjóra.

**Sameiginlegur rekstrarreikningur tímabilið
01.01 - 30.04. 1988**

Tölur í þús.kr.

REKSTRARTEKJUR:

Afnotagjöld292.595
Auglýsingatekjur145.450
Menningarsjóðsframlag19.739
Menningarsjóðsgjald-10.578
Söluskattur-29.090
Framkvæmdasjóður -41.812
376.304

REKSTRARGJÖLD:

Dagskrárdeildir174.061
Þjónustudeildir79.583
Stjórn. og viðskiptadeildir32.793
Yfirstjórn og fjármáladeild43.270

Samtals allar deildir329.707

Framlegð46.597
Afskriftir-26.800
Kaupleiga-20.000

Fjármagnsliðir:

Fjármagnstekjur27.987
Fjármagnsgjöld-10.715

Hagnaður af reglulegri starfsemi17.070

Óreglulegar tekjur og gjöld(-):

Tekjur1.457
Gjöld-826
Afskrifaðar tapaðar auglýs.skuldir
-4.137

Óreglulegar tekjur og gjöld samtals-3.506

Rekstrarafgangur 13.564

=====